

جمهوری اسلامی ایران
بنیاد عالی بانک مرکزی

«بسمه تعالی»

چهل و هشتمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۷

مصوبه بند (۱)

موضوع: اصلاح دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)

گزارش شماره ۰۴/۱۷۹۱۸۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص «اصلاح دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» به انضمام مصوبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۴ شورای سیاست‌گذاری پولی و ارزی، مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت.

هیأت عالی در چارچوب سیاست اعتباری مبتنی بر توسعه ابزارهای تعهدی تامین مالی زنجیره تولید و با هدف افزایش کارایی روش‌های تامین مالی، اصلاح «دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» را به شرح پیوست تصویب نمود.

معاونت سیاستگذاری پولی

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

« اداره تامین مالی زنجیره تولید »

دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)

آبان ماه ۱۴۰۴

بنام خدا

دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)

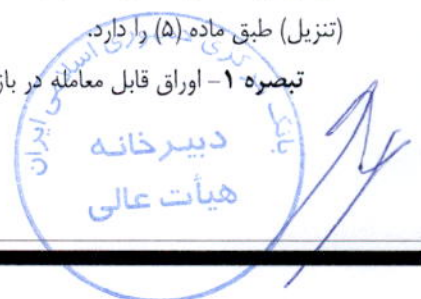
به استناد جزء (۲) بند (پ) ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت و بند (۱۲) جزء (الف) ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۳۰ خرداد ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی در چارچوب روش‌های تامین مالی بانکی زنجیره تولید با هدف افزایش کارایی روش‌های تامین مالی، «دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می‌شود، تدوین می‌گردد.

ماده ۱- در این دستورالعمل، عناوین زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .
  - ۲- موسسه اعتباری عامل: بانک یا موسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به درخواست متعهد، نسبت به صدور اوراق گام و بازپرداخت مبلغ اسمی آن در سررسید اقدام می‌نماید .
  - ۳- متعهد: شخص حقیقی یا حقوقی که جهت خرید کالا و خدمات در راستای تامین سرمایه در گردش و شخص حقیقی در راستای تامین مالی خرد، از موسسه اعتباری تقاضای صدور گام می‌نماید.
  - ۴- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که بابت مطالبات خود، گام را دریافت می‌کند .
  - ۵- اوراق گام: اوراقی است که نشان دهنده بدهی قطعی متعهد به متقاضی است و بر مبنای عقد ضمان به عاملیت و ضمانت موسسه اعتباری صادر می‌گردد .
  - ۶- سامانه گام: سامانه صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول.
  - ۷- سقف ضمانت: حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
  - ۸- سقف اعتباری: حداکثر میزان اوراق گام قابل صدور برای متعهد که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
  - ۹- ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام: ضوابطی است که با هدف کنترل و مدیریت اوراق گام در تمام فرآیندهای مرتبط و افزایش کارایی آن، توسط بانک مرکزی تهیه و به موسسات اعتباری ابلاغ می‌شود.
- ماده ۲-** موسسه اعتباری عامل موظف است کلیه عملیات اوراق گام اعم از صدور، انتقال در زنجیره تولید، انتقال به بازار سرمایه، ابطال، تنزیل و سایر را در سامانه گام ثبت نماید.

ماده ۳- اوراق گام دارای ویژگی‌های زیر است:

- ۱- با نام؛
  - ۲- غیرکاغذی؛
  - ۳- بدون کوپن سود؛
  - ۴- در قطعات استاندارد شده با ارزش اسمی یک میلیون ریال؛
  - ۵- با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه؛
- ماده ۴-** اوراق گام براساس ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام (ابلاغی بانک مرکزی)، توسط موسسه اعتباری عامل در سامانه گام صادر می‌شود و متقاضی امکان نگهداری تا سررسید، انتقال در زنجیره تولید به قیمت اسمی (تا سررسید) و انتقال به بازار سرمایه یا خرید دین (تنزیل) طبق ماده (۵) را دارد.
- تبصره ۱- اوراق قابل معامله در بازار سرمایه در چارچوب ضوابط بازار مذکور است.

تبصره ۲- اوراق پس از انتقال به بازار سرمایه، قابل انتقال در شبکه بانکی نیست.

ماده ۵- اشخاص حقوقی (غیر از بانکها و موسسات اعتباری) می‌توانند اوراق گام را از دارنده آن در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام و سایر ضوابط و مقررات مربوطه، خرید دین (تنزیل) نمایند.

تبصره - اوراق گام قابل معامله در بازار سرمایه مشمول این ماده نیست.

ماده ۶- سقف اعتباری متعهد حقوقی معادل ۲۰۰ درصد از فروش بر مبنای آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات و تعهدات مرتبط با سرمایه در گردش نزد شبکه بانکی، تعیین می‌گردد.

ماده ۷- موسسه اعتباری عامل موظف است پیش از صدور و انتقال اوراق گام، از موارد زیر در حد عرف بانکداری اطمینان حاصل نماید :

۱- صوری نبودن موضوع معامله و احراز صدق آن؛

۲- مرتبط و متناسب بودن موضوع معامله با زمینه فعالیت متعهد و متقاضی؛

ماده ۸- پس از دریافت درخواست متعهد، موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به اعتبارسنجی متعهد در چارچوب مقررات مربوط اقدام و در صورت موافقت با صدور اوراق گام، وثایق و تضامین کافی را اخذ نماید.

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به اخذ شماره منحصر به فرد از سامانه گام و ثبت اطلاعات تکمیلی در سامانه سمات اقدام نماید.

تبصره ۲- نرخ کارمزد صدور، انتقال در زنجیره تولید، انتقال به بازار سرمایه، تنزیل (خرید دین)، ابطال و سایر موارد عملیاتی توسط بانک مرکزی تعیین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۳- موسسه اعتباری عامل بایستی قبل از صدور اوراق گام، حق برداشت از کلیه حسابهای متعهد نزد آن بانک را در صورت عدم ایفای تعهدات در سررسید اخذ نماید.

ماده ۹- متعهد مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود توسط موسسه اعتباری عامل جهت صدور اوراق گام، تقاضای خود را به همراه معرفی متقاضی و مدارک مثبت حسب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام به موسسه اعتباری عامل دارای مجوز صدور اوراق گام، ارائه نماید.

تبصره ۱ - خرید دین موضوع ماده (۵) نیازمند ارائه مدارک مثبت نمی‌باشد.

تبصره ۲ - صدور اوراق گام منوط به استعلام صورتحساب الکترونیکی طبق ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی است.

ماده ۱۰- پس از موافقت موسسه اعتباری عامل، اوراق گام از طریق سامانه گام به نام متقاضی صادر می‌گردد.

تبصره ۱- متقاضی می‌تواند در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام، اوراق گام را به منظور پرداخت دیون از جمله بدهی مالیاتی، حق بیمه تامین اجتماعی و حقوق دولتی منتقل نماید.

تبصره ۲- عملیات خرید دین موضوع ماده (۵) صرفاً توسط موسسه اعتباری عامل و ثبت در سامانه گام صورت پذیرد.

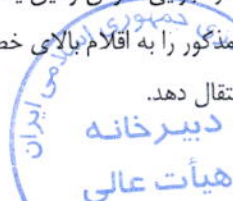
تبصره ۳- در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام، سقف مجاز تنزیل اوراق گام یا انتقال اوراق گام به بازار سرمایه توسط هر متقاضی حداکثر ۵۰٪ اوراق در اختیار است.

ماده ۱۱- متعهد مکلف است طبق قرارداد منعقد شده با موسسه اعتباری، نسبت به ایفای تعهد خود (تأمين وجه اوراق گام صادره برای متقاضی) به موسسه اعتباری عامل اقدام نماید.

ماده ۱۲- در صورت عدم ایفای تعهد توسط متعهد، موسسه اعتباری عامل موظف است ضمن انجام اقدامات لازم جهت وصول مطالبات خود از متعهد اعم از اجرایی نمودن وثایق یا تضامین نسبت به اقدامات ذیل مبادرت ورزد :

۱- مطالبات مذکور را به اقلام بالایی خط ترانزنامه خود و به سرفصل بدهکاران بابت ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید به تفکیک دولتی

و غیردولتی انتقال دهد.

۲- موسسه اعتباری موظف است در صورت عدم پرداخت اوراق گام توسط متعهد مطالبات مذکور را پس از دو ماه به طبقه مشکوک الوصول منتقل نماید. ذخیره گیری مطالبات ناشی از اوراق گام مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره گیری موسسات اعتباری قابل محاسبه می باشد.

تبصره: تسویه اوراق گام تا زمان سررسید از طریق اعطای تسهیلات جدید مجاز نمی باشد.

ماده ۱۳- در صورتی که متعهد نسبت به تعهدات خود در سررسید اوراق گام عمل نکند مشمول موارد زیر وفق قرارداد می گردد:

۱- پرداخت وجه التزام تاخیر تادیه دین از تاریخ پرداخت وجه اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل ؛

تبصره: وجه التزام تاخیر تادیه دین موضوع این بند برابر است با نرخ سود تسهیلات غیرمشارکتی به علاوه ۸ واحد درصد؛

۲- ممنوعیت بهره مندی از صدور اوراق گام تا زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی؛

ماده ۱۴- بانک مرکزی فرم یکنواخت قرارداد عاملیت و ضمانت اوراق گام فی مابین موسسه اعتباری عامل و متعهد جهت صدور اوراق گام را ظرف یک ماه پس از تصویب این دستورالعمل تهیه و به موسسه اعتباری عامل ابلاغ می نماید.

ماده ۱۵- سقف کلی صدور اوراق گام و سقف ضمانت هر موسسه اعتباری عامل توسط بانک مرکزی تعیین می گردد.

ماده ۱۶- موسسه اعتباری عامل موظف است کلیه ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام ابلاغ شده توسط بانک مرکزی را با هدف کنترل و مدیریت در تمام فرآیندهای مرتبط با اوراق گام و افزایش کارایی آن رعایت نماید.

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل در زمان صدور اوراق گام، مشروط به رعایت ضوابط فوق الذکر، از اجرای آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و آیین نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط مستثنی می باشد.

تبصره ۲- در صورت انتقال اوراق گام به سرفصل دارایی های بالای خط ترازنامه موسسه اعتباری عامل، رعایت ضوابط و مقررات مربوط به آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و آیین نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط الزامی می باشد.

ماده ۱۷- موسسه اعتباری عامل می تواند اوراق گام صادره را بنا بر درخواست کتبی متقاضی اول مبنی بر انصراف از مطالبه کل وجه اوراق گام مشروط بر عدم انتقال به بازار سرمایه ابطال نماید.

ماده ۱۸- در صورت عدم ایفای تعهد توسط موسسه اعتباری عامل در قبال دارندگان اوراق گام، مجوز صدور اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل تا حداقل شش ماه پس از زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی تعلیق خواهد شد.

ماده ۱۹- موسسه اعتباری عامل مجاز است در چارچوب دستورالعمل امهال مطالبات موسسه اعتباری، نسبت به امهال مطالبات ناشی از اوراق گام حداکثر به مدت ۶ ماه اقدام نماید.

«دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام) مصوب یک هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار، در چهل و هشتمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۷ در ۱۹ ماده و ۱۵ تبصره اصلاح گردید.»

